

Kommunfullmäktige**Tid:** Måndagen den 27 januari 2020 kl. 9:00-15:00**Plats:** Rådhusplanaden 6 A**Beslutande:** Se separat lista**Övriga deltagare:** Se sidan två**Utses att justera:** Veronica Kerr (KD) och Tomas Wennström (S)**Sekreterare:** §§ 1-24
Tomas Jakobsson**Ordförande:**
Sven-Olov Edvinsson**Justerare:**
Veronica Kerr**Justerare:**
Tomas Wennström

BEVIS**Justerat protokoll har offentliggjorts genom anslag****Organ:** Kommunfullmäktige**Sammanträdesdatum:** 2020-01-27**Anslaget har satts upp:****Anslaget tas ner:****Förvaringsplats:** Kommunledningsstaben, nämndskansliet**Underskrift:**
Therese Stellén

Övriga deltagare

Ulla-Britt Lindholm (S), kommunrevisor

Tjänstemän

Margaretha Alfredsson, stadsdirektör

Anna Holmstedt, nämndsekreterare

Eric Lindström, kommunjurist

Mattias Mitz, presskommunikatör

§ 1

Diariernr: KS-2020/00044

Justering och fastställande av dagordning

Beslut

Kommunfullmäktige beslutar

att till justerare av dagens protokoll utse Veronica Kerr (KD) och Tomas Wennström (S)

att justering äger rum måndag 3 februari klockan 15 på nämndskansliet i stadshuset

att fastställa dagordning för mötet.

§ 2

Diarienum: KS-2019/00922

**Interpellation: Vad hände med de vita jobben?
Lasse Jacobson (V)****Beslut**

Efter ytterligare inlägg av Lasse Jacobson, Tomas Wennström, Lars-Arne Ivert, Patrik Brännberg, Andreas Sjögren, Jan-Olov Carlsson, Mariam Salem, Jan Hägglund, Gudrun Nordborg, Anders Ågren och Hans Lindberg **beslutar kommunfullmäktige att avsluta överläggningen om interpellationen.**

Ärendebeskrivning

Efter medgivande av kommunfullmäktige ställer **Lasse Jacobson (V)** följande interpellation till kommunstyrelsens ordförande.

Kommunstyrelsens ordförande överlämnar besvarandet till Tomas Wennström (S), personalnämndens ordförande och ledamot i näringslivs- och arbetsutskottet.

Vad hände med de vita jobben?

Vita jobb-modellen är en modell för upphandling som bland annat inbegriper ett eftersträvande av kollektivavtalsliknande villkor samt ett utökat samarbete med fackliga organisationer vid uppföljning av avtalens efterlevnad. Malmö stad har infört denna modell och har i detta granskats och godkänts av konkurrensverket. Vänsterpartiet lämnade 2015 in en motion om att anta vita jobb-modellen till Umeå kommunfullmäktige. Efter ett års behandling ansågs den besvarad på ett fullmäktigesammanträde våren 2016. Anledningen till att inte bifalla motionen var att den nya, reviderade inköps- och upphandlingspolicyn skulle innefatta en ny uppföljningsmodell som skulle vara i enlighet med vita jobb-modellen.

Hans Lindberg (S) resonerade som följande:

"Vi i Socialdemokraterna har länge jobbat tillsammans med fackföreningarna för att få till den här vita jobb-modellen. Det är också därför vi anser att den här motionen ska besvaras, för att vi då ska jobba in just den här delen i den nya inköps- och upphandlingspolicyn, och det här jobbet har ju pågått under längre tid och jag tycker att det är klokt att vi också besvarar den i och med att vi är på gång och ska införa den."

Vi kan konstatera att detta inte blev fallet. I kommunfullmäktige i december 2016 beslutades om en ny policy, och den enda formuleringen som specifikt berör anställningsvillkor och lön hittar vi på sida 5:

"Vid upphandling av tjänster och entreprenader ska krav ställas på löner och arbetsvillkor i nivå med för branschen allmänt förekommande kollektivavtal i den utsträckning som lagstiftningen medger."

Detta kan snarare ses som en försvagning på området jämfört med 2011 års policy, där man också nämner hänsyn till branschförhållanden och en heltidsnorm vid upphandlandet av driftentreprenad i äldreomsorgen. Vänsterpartiet yrkade igen på att en formulering om att inkludera och utveckla vita jobb skulle ingå i policyn, men fick då avslag på detta från bland annat Socialdemokraterna.

Frågor

- Vad var det som skedde mellan mars och december 2016 som fick Socialdemokraterna att helt ändra uppfattning om vita jobb-modellen?
- Är Socialdemokraterna beredda att ta ett omtag för att inkludera och utveckla vita jobb-modellen i Umeå kommun?

Hans Lindberg (S), kommunstyrelsens ordförande överlämnar besvarandet till Tomas Wennström (S), personalnämndens ordförande och ledamot i näringslivs- och arbetsutskottet som lämnar följande skriftliga svar:

Vita jobb-modellen bygger på fyra grundpelare:

- Den första ställer krav på att företagen måste erbjuda sina anställda kollektivavtalsenliga villkor utifrån de begränsningar som Lavallagen anger.
- Den andra ställer krav på att eventuella underentreprenörer omfattas av samma regler och att huvudentreprenören ansvarar för att underentreprenören följer reglerna.
- Den tredje anger att uppenbara brott mot reglerna leder till uppsägning av avtalet samt eventuellt skadeståndsanspråk.
- Den fjärde gäller kontroller och att företaget förbinder sig att visa relevanta handlingar för de kontrollanter som kommunen väljer att anlita.

Utifrån dessa fyra grundpelare kan jag säga att Umeå kommun följer den beslutade policyn gällande upphandlingsvillkor genom att ange tillämpligt

kollektivavtal inom respektive upphandlingsområde. Upphandlingsenheten har i samarbete med förhandling- och arbetsrätt tagit fram en lista med tillämpliga kollektivavtal för att säkerställa att upphandlingen görs så att inte anbudsgivaren tillämpar sämre villkor än angivet kollektivavtal. I de fall våra leverantörer/entreprenörer anlitar underentreprenörer gäller samma förhållningssätt och kollektivavtal för dessa. Umeå kommuns inköp- och upphandling är omfattande. Det handlar om ca fyra miljarder om året. Alla förfrågningsunderlag och upphandlingar redovisas och beslutas i Kommunstyrelsens näringslivs- och arbetsutskott.

Där har vi som politiker möjligheter att både granska och göra uppföljning att kommunen följer de villkor vi ställer vad gäller Vita jobb-modellen. Så gör vi också. Lasse Jacobson, Vänsterpartiet, har i sin interpellation ställt två frågor till Hans Lindberg om Vita jobb-modellen

Svar på fråga 1

Mitt enkla och kortfattade svar är att ingenting har hänt och vi socialdemokrater har inte ändrat uppfattning mellan mars och december 2016. Den nya och reviderade inköp- och upphandlingspolicyn innefattar numera de krav som ställs i enlighet med Vita jobb-modellen.

Svar på fråga 2

Jag har redan svarat på den andra frågan om vi är beredda att inkludera Vita jobb-modellen i Umeå kommun. Vad det sedan gäller frågan om vi också är beredda att utveckla Vita jobb-modellen, så är mitt svar att vi alltid är beredd att utveckla vår inköp- och upphandlingspolicy. Vid vårt senaste möte i kommunstyrelsens näringslivs- och arbetsutskott (KSNAU) förra veckan fick vi en utomordentlig genomgång av kommunens upphandlingschef, Urban Helmersson, som informerade om ett pågående arbete med att utveckla både upphandling- och kontrollfunktionerna för kommunens inköp- och upphandlingspolicy. Det är ett arbete som precis har påbörjats. Därför kan jag inte ge några specifika svar på hur policyn kommer att utvecklas. Här kommer Vänsterpartiet, precis som alla andra partier, naturligtvis få möjlighet att bidra med förslag till hur vi kan utveckla vår inköp- och upphandlingspolicy.

§ 3

Diarienum: KS-2020/00043

Interpellation: Föroreningar av luft och vatten som kan skada människor och djur; Jan Hägglund (AP)

Beslut

Kommunfullmäktige beslutar

att bordlägga interpellationen till nästa sammanträde 24 februari 2020 då respondenten inte närvarar vid dagens sammanträde.

Ärendebeskrivning

Jan Hägglund (AP) har inkommit med en interpellation till hållbarhetsutskottets ordförande.

§ 4

Diarienum: KS-2020/00052

Interpellation: Delar av det planerade ekonomiska överskottet bör användas till att kompensera äldrenämnden för det ofinansierade heltidsinförandet; Marianne Normark (L)**Beslut**

Efter ytterligare inlägg av Marianne Normark, Hans Lindberg, Åsa Bäckström, Carin Nilsson, Mattias Larsson, Anders Ågren, Lars-Arne Ivert, Jan Hägglund, Anders Sellström, Gudrun Nordborg och Anders Norqvist **beslutar kommunfullmäktige att avsluta överläggningen om interpellationen.**

Ärendebeskrivning

Efter medgivande av kommunfullmäktige ställer **Marianne Normark (L)** följande interpellation till kommunstyrelsens ordförande.

Delar av det planerade ekonomiska överskottet bör användas till att kompensera äldrenämnden för det ofinansierade heltidsinförandet

Senaste beslutet om budget i juni för 2020 innebar stora kostnadsminskningar för äldrenämnden eftersom nämnden inte kompenseras för viktiga behov.

Ett av de krav som nämnden hade var att få kompensation för heltidsinförandet som för 2020 var 25 miljoner. Så blev det tyvärr inte i majoritetens budget, i den budget vi liberaler la fram hade vi som ett av få partier kompensation i vår budget för heltidsinförandet. Majoriteten S och MP ansåg att nämnden inte skulle erhålla dessa pengar på grund av kommunens dåliga ekonomi. Nu är situationen annorlunda och kommunen kommer att gå med överskott. Samtliga förtroendevalda i majoriteten säger att de värnar välfärden. Det finns nu möjlighet att visa detta genom att tillföra äldrenämnden 25 miljoner för kompensation för heltidsinförandet. Detta skulle betyda mycket för att kunna hantera alla kostnadsminskningar på ett anständigt sätt gentemot kommunens äldre.

Det är dags för socialdemokraterna i kommunen att gå från ord till handling.

Frågor

- Anser du som ytterst ansvarig i kommunen att äldrenämnden bör kompenseras för heltidsinförandet?
- Anser du att det ofinansierade beslutet om heltidsinförandet är ett bra sätt att hantera budget och verksamhet?

Hans Lindberg (S), kommunstyrelsens ordförande lämnar följande skriftliga svar:

Hur det prognosticerade överskottet för Umeå kommun ska användas är en fråga som måste hanteras i samband med årsbokslutet. Det är dock bra om vi alla är medvetna om varför det är viktigt att Umeå kommun gör ett överskott.

Överskottet kan över tid fungera som en krockkudde om konjunkturen viker och sämre tider inträder. Överskottet bidrar också till att finansiera de nödvändiga investeringar i välfärdens behov som en tillväxtkommun som Umeå har, bland annat genom att låneskulden kan minskas. Det är viktigt att ha i åtanke att budgetering för överskott inte handlar om att vi ska sitta på resurser som hade kunnat tas i bruk. Det handlar om sund ekonomisk hushållning för att vi ska ha en hållbar finansiering av välfärden över tid. Vad gäller heltidsinförandet vill jag säga följande. Jag är stolt över att vi har kunnat utvidga heltidsinförandet till samtliga verksamheter, inte minst de inom äldrenämndens område. Genom heltidsinförandet slår vi vakt om att våra anställda ska kunna ha en lön och i förlängningen en pension som går att leva på. Det är också en jämställdhetsfråga. De som drar det tyngsta lasset inom välfärden är ofta kvinnor och det är viktigt att dessa kvinnor har anställningar med löner och villkor som går att leva på och som tryggar deras pensioner.

Vi har sagt att heltidsinförandet ska ske inom ram, eftersom det handlar om att täcka befintliga personalbehov men se till att den personal som redan arbetar eller anställs ska kunna ha heltidsanställningar. Detta har inte varit en lätt resa. Men trots de svårigheter som tillstött hade alternativet varit mycket sämre för både anställda, brukare och Umeå kommun. Jag är ödmjuk inför att denna resa inte har varit problemfri. Men

jag kan samtidigt konstatera att ett stort arbete har gjorts för att rätten till heltid ska säkerställas med så goda resultat som möjligt. Det finns mycket kvar att göra och i detta fortsatta arbete är de fackliga organisationerna en viktig samarbetspartner.

Över tid är detta också en fråga om hur vi ska klara av att försörja välfärden med personal. Vi vet att vi de närmsta tio åren kommer att behöva anställa omkring 10 000 nya människor i kommunens verksamheter. Men det råder brist på folk. För att klara detta måste vi se till att människor har möjlighet till heltidsanställningar som går att leva på. Vi måste också jobba med att använda den nya tekniken för att underlätta arbetet och frigöra mänskliga resurser till sådant som människor är bäst på att göra.

§ 5

Diarienum: KS-2020/00073

Fråga: Kommer det tillskapas nya parkeringar vid Umeå energi arena? Peder Westerberg (L)

Beslut

Efter ytterligare inlägg av Peder Westerberg och Ari Leinonen **beslutar kommunfullmäktige att avsluta överläggningen om frågan.**

Ärendebeskrivning

Efter medgivande av kommunfullmäktige ställer **Peder Westerberg (L)** följande fråga till fritidsnämndens ordförande.

Kommer det tillskapas nya parkeringar vid Umeå energi arena?

I dagsläget finns det för få parkeringar vid Umeå energi arena och det är även svårt att hitta parkeringar runt arenan och i närområdet. Är det stora matcharrangemang på alla arenor, så finns det tyvärr inte i dagsläget tillräckligt med parkeringar. Med tanke att många matcher läggs på helger och kvällar, så är det också oerhört svårt att ta sig dit med kollektivtrafik. Samma problematik har det varit kring A3 arena på Teg och där har det nu tillskapats nya parkeringar.

Fråga till fritidsnämndens ordförande Ari Leinonen (S)

Kommer det tillskapas nya parkeringar vid Umeå energi arena?

Ari Leinonen (S), fritidsnämndens ordförande svarar på frågan

Det kommer inte tillskapas några nya parkeringar. Då grusplanens cirka tvåhundra parkeringsplatser vid gamla simhallen försvinner, på grund av byggnationer, ersätts dem med grusplanen vid Maja Beskowskolan.

§ 6

Diarienum: KS-2019/00288

Motion 9/2019 Kompensation för karensavdrag; Ulrika Edman och Lennart Arvidsson (V)

Beslut

Kommunfullmäktige beslutar

**att avslå motion 9/2019: Kompensation för karensavdrag enligt
personalnämndens yttrande.**

Reservation

Lennart Arvidsson (V) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget förslag om att bifalla motionen.

Ärendebeskrivning

I en motion väckt i kommunfullmäktige 2019-04-29 yrkar Ulrika Edman (V) och Lennart Arvidsson (V):

att personalnämnden inleder samtal med berörda fackförbund om att hitta ett sätt att kompensera kommunanställd personal som arbetar barn-, elev- eller brukarnära inom verksamheterna förskola, skola, funktionshinder och äldreomsorg för det inkomstbortfall som ett karensavdrag innebär.

att personalnämnden får uppdraget att i samråd med för- och grundskolenämnden, gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden, individ- och familjenämnden och äldrenämnden, formulera ett förslag till hur en kompensatorisk lösning för karensavdraget skulle kunna se ut för Umeå kommuns anställda inom förskolan, skolan, funktionshinder- och äldreomsorgen.

Personalnämnden har 2019-12-17 yttrat sig över motionen och föreslår kommunfullmäktige att avslå motionen (se personalnämndens protokoll i bilaga).

Beslutsunderlag

Motionen

Personalnämndens protokoll 2019-12-17, § 59.

Beredningsansvariga

Stefan Larsson, förhandlingschef

Birgitta Forsberg, personaldirektör

Näringslivs- och arbetsutskottets beslutsordning

Yrkanden

Bore Sköld (V) – Bifall till motionen.

Hans Lindberg (S) – Bifall till tjänsteskrivelsens förslag (avslå motionen).

Propositionsordning som godkänns

Bifall till tjänsteskrivelsens förslag om att avslå motionen mot bifall till motionen. Ordföranden konstaterar att näringslivs- och arbetsutskottet bifaller tjänsteskrivelsens förslag att avslå motionen.

Reservation

Bore Sköld (V) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget förslag om att bifalla motionen.

Kommunstyrelsens beslutsordning

Yrkanden

Ulrika Edman (V) – bifall till motionen.

Hans Lindberg (S) – avslag till motionen

Propositionsordning som godkänns

Ordförande ställer avslag mot bifall till motionen. Kommunstyrelsen beslutar att föreslå kommunfullmäktige att avslå motionen.

Reservation

Ulrika Edman (V) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget förslag om att bifalla motionen.

Kommunfullmäktiges beslutsordning

Följande yttrar sig: Lennart Arvidsson, Igor Jonsson, Rebecca Sellstedt, Anna-Karin Sjölander, Tomas Wennström, Karl Larsson, Lars-Arne Ivert,

Gudrun Nordborg, Elin Söderberg, Mariam Salem, Jan-Olov Carlsson, Hans Lindberg och Lasse Jacobson.

Yrkanden

Lennart Arvidsson (V), Rebecca Sellstedt (V) och Gudrun Nordborg (V) – Bifall till motionen.

Igor Jonsson (M), Anna-Karin Sjölander (C), Tomas Wennström (S), Karl Larsson (S), Anders Sellström (KD), Lars-Arne Ivert (SD), Elin Söderberg (MP), Mariam Salem (MP) och Hans Lindberg (S) – Bifall till kommunstyrelsens förslag (avslå motionen).

Propositionsordning

Bifall till kommunstyrelsens förslag (avslå motionen) mot bifall till motionen. Ordföranden finner att kommunfullmäktige bifaller kommunstyrelsens förslag. Votering begärs.

Voteringsproposition

Ja-röst för kommunstyrelsens förslag.
Nej-röst för bifall till motionen.

Omröstningsresultat

Med 54 ja-röster och 11 nej-röster beslutar kommunfullmäktige att bifalla kommunstyrelsens förslag (att avslå motionen). [Voteringslista.](#)

Reservation

Lennart Arvidsson (V) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget förslag om att bifalla motionen.

Beslutet ska skickas till

Motionärerna
Personalnämnden

§ 7

Diarienum: KS-2019/00555

Föreskrifter om avfallshantering för Umeå kommun**Beslut**

Kommunfullmäktige beslutar

att anta föreskrifter om avfallshantering i Umeå kommun med ikraftträdande 2020-03-01.**Ärendebeskrivning**

Umeå kommun erbjuder sedan långt tillbaka hushållen möjligheten till utsortering av sitt matavfall. Enligt kommunens avfallsplan ska senast år 2020 minst 50 procent av matavfallet från hushåll, storkök, butiker och restauranger sorteras ut och behandlas biologiskt så att växtnäring tas tillvara och minst 40 procent av matavfallet behandlas så att även energi tas tillvara. För 2018 låg sorteringen av matavfall på 39 procent.

För att möta ökade krav från lagstiftningen samt även för att uppnå fastställda lokala miljömål, nationella miljömål såväl som globala miljömål behöver därmed åtgärder vidtas. En åtgärd är att införa skyldighet för hushållen i Umeå kommun att sortera ut sitt matavfall. För att utsortering av matavfall från alla hushåll ska kunna ske behöver nya avfallsföreskrifter tas fram.

Följande förändringar i förslaget är:

- Samtliga hushåll ska sortera ut matavfall för hushåll från och med den 1 mars 2020.
- Stycket om anläggande och åtgärder inför hämtning av hushållsavfall har förbättrats.
- Förtydligande av förutsättningar för att få hämtning av grovavfall och trädgårdsavfall vid fastighet.
- Översyn av hämtningsområde och kartbilaga var veckohämtning för flerfamiljshus och verksamheter kan tillåtas.
- Utökade möjligheter till gemensam behållare för tre eller fler fastighetsägare för bättre miljö och minskade transporter.

- Bilagan för sortering och lämning av hushållsavfall har förtydligats och anpassats till nya förordningar som kommit. Nya fraktioner har tillkommit som användbara saker för återbruk och textilier.

Samråd och utställning av förslag till nya avfallsföreskrifter för Umeå kommun skedde mellan tiden 2019-10-07 – 2019-12-08. Ett samrådsmöte hölls 2019-11-06 i Väven och förslaget har även varit utlagd på kommunens webbplats under perioden.

Sex yttranden har inkommit, från AB Bostaden i Umeå AB, Fritidsnämnden i Umeå kommun, Miljö- och hälsoskyddsnämnden i Umeå kommun, Länsstyrelsen i Västerbottens län, Tekniska nämnden i Umeå kommun samt Styrelsen för Umeå Vatten och Avfall AB.

Arbetsgruppen har gjort en genomgång av inkomna yttranden och därefter enats om förslag till reviderad föreskrift för antagande.

Följande förändringar har skett jämfört med den förra föreskriften:

10 § - Ny paragraf om kvalitetskontroll

12 § - Har förtydligats.

16 § - Första stycket har ändrats från "ska" till "bör" och tagit bort "såvida inte särskilda skäl föreligger".

18 § - Har förtydligats.

20 § - Lagt till: "När anläggningen är belägen utanför fastigheten ska den vara markerad med en skylt som anger till vilken fastighet anläggningen tillhör."

22 § - Ny paragraf, förtydligande av förutsättningar för att få hämtning av grovavfall och trädgårdsavfall vid fastighet.

23 § - har förtydligats.

24 § - Har omarbetats.

25 § - Har förtydligats.

26 § - Har omarbetats. Översyn av hämtningsområde och kartbilaga var veckohämtning för flerfamiljshus och verksamheter kan tillåtas.

31 § - Har omarbetats och förkortats.

34 § - Har omarbetats, lagt till: "Fastigheten ska ge utrymme för användning av den erhållna kompostjorden."

35 § - Har omarbetats och förkortats, tagit bort detaljer kring ansökan.

36 § - Medgivandet har förlängts från fem till högst 10 år. Skriftlig ansökan ska ske senast 31 mars det år det ska börja gälla.

37 § - Har förtydligats att det är Vakin man ska kontakta. Utökad möjlighet till gemensam behållare för tre eller fler fastighetsägare för bättre miljö och minskade transporter.

40 § - Motsvarar 38-40 § i den gamla föreskriften. Har slagits ihop och förenklats.

Sorteringsbilagan har uppdaterats och utökats gällande trädgårdsavfall med information om sortering av invasiva arter.

Beslutsunderlag

Avfallsföreskrifter 2020-03-01 Umeå kommun
Samrådsredogörelse

Beredningsansvariga

Bertil Magnusson, Vakin
Sabina Sjöström, Miljö- och hälsoskydd
Katharina Radloff, Övergripande planering

Planeringsutskottets beslutsordning

Planeringsutskottet beslutar enligt tjänsteskrivelsens förslag.

Kommunstyrelsens beslutsordning

Vid ärendets handläggning görs ett förtydligande avseende paragraf 16 som handlar om anläggande av små avloppsanläggningar, fettavskiljare eller tank för matavfall. Vakin och miljöhälsoskyddsnämnden har inte varit överens om den slutgiltiga skrivningen, det fanns två förslag som skiljer sig i "bör"- eller "ska ... såvida inte särskilda skäl föreligger". Då det är många medborgare som berörs av denna paragraf och att en sådan anläggning beror på flera olika aspekter har miljö- och hälsoskyddsnämndens förslag tagits in i den slutgiltiga versionen.

Propositionsordning som godkänns

Ordförande finner att endast ett förslag till beslut föreligger och att kommunstyrelsen beslutar enligt planeringsutskottets förslag.

Kommunfullmäktiges beslutsordning

Följande yttrar sig: Hans Lindberg

Yrkanden

Hans Lindberg (S) – Bifall till kommunstyrelsens förslag.

Propositionsordning som godkänns

Ordföranden frågar om kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag och finner att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

§ 8

Diarienum: KS-2019/00854

Omvandla ägarlån i NLC Ferry OY till ägarlån i Kvarkenlink OY

Beslut

Kommunfullmäktige beslutar

att UKF lånar ut 2 m€ till Kvarkenlink OY under 2020 efter det att Umeå Kommuns ägarlån om 2 m€ i NLC Ferry OY amorterats i sin helhet

att amorteringsplan beslutas efter färjans färdigställande.

Ärendebeskrivning

Projektet "ny färja" finansieras av ett eget kapital på 50 m€ samt ett 25-årigt lån från Europeiska Investeringsbanken (EIB) på 70 m€. Fast ränta för lånet är 0,438% och i villkoren ingår även fem amorteringsfria år enligt bilaga 2 (år 2019, 2020, 2021, 2024 och 2027).

Den totala kostnaden för färjan är beräknad till 132 m€ varför resterande del måste finansieras upp. Detta ska ske med vinsten från försäljningen av befintlig färja Wasa Express, medel ur driften samt med ägarlån från Vasa Stad och Umeå Kommun. Som en del i denna finansiering föreslås att det ägarlån om vardera 2 m€ (Umeå Kommun och Vasa Stad) som finns i NLC Ferry OY omvandlas till ägarlån i den nya koncernmodern Kvarkenlink OY från UKF. Pengarna betalas ut enligt den lyftplan som färjebygget har fastställt. Det blir således inga nya pengar utan en bokföringspost som flyttas från Umeå Kommun till UKF.

Det finns en formell överenskommelse med Vasa stad om att omvandlingen kommer att villkoras med att den andra parten fullföljer sin del.

Beslutsunderlag

Umeå Kommunföretag AB – Styrelseprotokoll 2019-12-09

Beredningsansvariga

Fredrik Lundberg, vd Umeå kommunföretag
Lena Höök Gustafsson, ekonomidirektör

Kommunstyrelsens beslutsordning

Kommunstyrelsen beslutar enligt Umeå kommunföretags förslag till beslut.

Kommunfullmäktiges beslutsordning

Följande yttrar sig: Hans Lindberg, Patrik Brännberg, Jan Hägglund och Anders Ågren.

Yrkanden

Hans Lindberg (S) och **Anders Ågren (M)** – Bifall till kommunstyrelsens förslag.

Propositionsordning

Ordföranden frågar om kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag och finner att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

Beslutet ska skickas till

Umeå kommunföretag AB

§ 9

Diarienum: KS-2020/00041

Umeå Energi UmeNet AB: Aktieförvärv i AC-Net Externservice AB och AC-Net Internservice AB

Beslut

Kommunfullmäktige beslutar

att tillstyrka att Umeå Energi UmeNet AB förvärvar dels 12,5 % i AC-Net Externservice AB och dels 14,5 % i AC-Net Internservice AB.

Ärendebeskrivning

Umeå Energi UmeNet AB, härafter UmeNet, är sedan lång tid tillbaka delägare i dels AC-Net Externservice AB med 8 % och dels AC-Net Internservice AB med 10 %. Övriga delägare är bland annat Region Västerbotten och Skellefteå Kraft AB. I samband med regionombildningen var Region Västerbottens avsikt att samtliga deras aktier skulle överlåtas till Västerbottens Läns Landsting, numera nya Region Västerbotten. I samband med detta påkallades genom mellan parterna träffat konsortieavtal en möjlighet för övriga ägare att genom hembud förvärva aktierna i de två AC-Net-bolagen. UmeNet och Skellefteå Kraft AB har påkallat hembudsrätten. I den fortsatta processen, som bl.a. bestått av sakkunnig extern värdering av aktiernas värde, har delägarna kommit överens om bl.a. att UmeNet ska förvärva dels 12,5 % i AC-Net Externservice AB (och följaktligen därefter inneha 20,5 %) och dels 14,5 % i AC-Net Internservice AB (och därefter inneha 24,5 %) för en totalsumma av 3 118 500 kronor.

UmeNet och dess moderbolag Umeå Energi AB har beslutat godkänna förvärvet. Inför fullföljande av aktieöverlåtelsen har beslutats att underställa ärendet kommunfullmäktige.

Beslutsunderlag

UKF-protokoll 2020-01-14.

Beredningsansvariga

Fredrik Lundberg, vd Umeå Kommunföretag AB
Ulrika Sundin Bonnedahl, koncernjurist
Mats Berggren, vd UmeNet AB

Kommunstyrelsens beslutsordning

Kommunstyrelsen beslutar enligt Umeå kommunföretags förslag till beslut.

Kommunfullmäktiges beslutsordning

Följande yttrar sig: Hans Lindberg, Emma Vigren och Mattias Larsson.

Yrkanden

Hans Lindberg (S), Emma Vigren (S) och Mattias Larsson (C) – Bifall till kommunstyrelsens förslag.

Propositionsordning

Ordföranden frågar om kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag och finner att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

Beslutet ska skickas till

Umeå Kommunföretag AB för vidarebefordran till berörda.

§ 10

Diarienum: KS-2014/00373

**Val av ordförande och vice ordförande i nämnden
för grundläggande IT-kapacitetstjänster 2020****Beslut****Kommunfullmäktige beslutar enligt förslag från valberedningen****att utse Vännäs kommun som ansvarig för ordförandeskapet i nämnden
för grundläggande IT-kapacitetstjänster för år 2020****att utse Janet Ågren (S) till vice ordförande i nämnden för grundläggande
IT-kapacitetstjänster för år 2020.****Ärendebeskrivning**

I reglementet för nämnden framgår att Umeå kommunfullmäktige som värdkommun utser ordförande som årligen ska nomineras av en av de deltagande kommunerna. Ordförandeposten innehas av alla kommuner i tur och ordning. Följande princip har använts:

År	Ordförande	Vice ordförande
2017	Vännäs	Umeå
2018	Umeå	Skellefteå
2019	Skellefteå	Vännäs

Beslutsunderlag

ITKN 2019-12-09 § 10

Beslutet ska skickas till

Tekniska nämnden

Skellefteå kommun

Vännäs kommun

Mona Ståhl, lönesupport

§ 11

Diarienum: KS-2019/00888

Fyllnadsval: ledamot i personalnämnden Ulrika Edman (V)

Beslut

Kommunfullmäktige beslutar efter förslag från valberedningen

att till ledamot i personalnämnden utse ersättare Lennart Arvidsson (V).

Ärendebeskrivning

Kommunfullmäktige beviljade 2019-11-25 Ulrika Edman (V) begärt entledigande från uppdraget som ledamot i personalnämnden. Uppdraget som ersättare i personalnämnden är vakant tills vidare.

Beredningsansvariga

Anna Holmstedt, nämndsekreterare

Beslutet ska skickas till

Lennart Arvidsson
Personalnämnden
Mona Ståhl, lönesupport

§ 12

Diarienum: KS-2019/00912

Fyllnadsval: ersättare i tekniska nämnden Elena Martinez (V)

Beslut

Kommunfullmäktige beslutar enligt förslag från valberedningen

att till ersättare i tekniska nämnden utse Irina Enbuska von Schantz (V)

Ärendebeskrivning

Kommunfullmäktige beviljade 2019-11-25 Elena Martinez (V) begärt entledigande från uppdraget som ersättare i tekniska nämnden.

Beredningsansvariga

Anna Holmstedt, nämndsekreterare

Beslutet ska skickas till

Irina Enbuska von Schantz

Tekniska nämnden

Mona Ståhl, lönesupport

Peter Bergman, kommunledningsstaben

§ 13

Diarienum: KS-2019/00969

Fyllnadsval: ersättare i fritidsnämnden och för- och grundskolenämnden Jenny Dahlman (M)

Beslut

Kommunfullmäktige beslutar enligt förslag från valberedningen

att till ersättare i fritidsnämnden utse David Andersson (M)

att till ersättare i för- och grundskolenämnden utse Maria Holmlund (M)

Ärendebeskrivning

Kommunfullmäktige beviljade 2019-12-16 Jenny Dahlman (M) begärt entledigande från uppdragen som ersättare i fritidsnämnden och för- och grundskolenämnden.

Beredningsansvarig

Anna Holmstedt, nämndsekreterare

Beslutet ska skickas till

David Andersson

Maria Holmlund

Fritidsnämnden

För- och grundskolenämnden

Mona Ståhl, lönesupport

Peter Bergman, kommunledningsstaben

§ 14

Diarienum: KS-2019/00944

Avsägelse: ersättare i kommunfullmäktige, ledamot i jämställdhetsutskottet samt ersättare i individ- och familjenämnden Agnes Blom Bringlöv (S)

Beslut

Kommunfullmäktige beslutar

att bevilja Agnes Blom Bringlöv (S) begärt entledigande från uppdragen som ersättare i kommunfullmäktige, ledamot i jämställdhetsutskottet samt ersättare i individ- och familjenämnden.

Kommunfullmäktige beslutar enligt förslag från valberedningen

att till ledamot i jämställdhetsutskottet utse Mehrana Bassami (S).

Ärendebeskrivning

Agnes Blom Bringlöv (S) har begärt entledigande från rubricerade uppdrag. Uppdraget som ersättare i individ- och familjenämnden är vakant tills vidare.

Beredningsansvariga

Anna Holmstedt, nämndsekreterare

Beslutet ska skickas till

Agnes Blom Bringlöv

Länsstyrelsen

Mehrana Bassami

Peter Bergman, kommunledningsstaben

Mona Ståhl, lönesupport

§ 15

Diarienum: KS-2019/01006

Avsägelse: ersättare i kommunfullmäktige, ersättare i Arboretum Norr och ersättare i Umeå Folkets Husförening Elisabet Forssell (V)

Beslut

Kommunfullmäktige beslutar

att bevilja Elisabet Forssell (V) begärt entledigande från uppdragen som ersättare i kommunfullmäktige och ersättare för ombud i Umeå Folketshus-förening u.p.a

Kommunfullmäktige beslutar enligt förslag från valberedningen

att till ersättare i stiftelsen Arboretum Norr utse Rebecca Lagerstedt (V)

att till ersättare för ombud i Umeå Folketshus-förening utse Kenneth Ögren (V)

Ärendebeskrivning

Kommunfullmäktige beviljade 2019-12-16 Elisabet Forssell (V) begärt entledigande från uppdraget som ersättare i stiftelsen Arboretum Norr.

Beslutsunderlag

Elisabet Forssells avsägelse.

Beredningsansvariga

Anna Holmstedt, nämndsekreterare

Beslutet ska skickas till

Elisabet Forssell

Rebecca Lagerstedt

Kenneth Ögren

Länsstyrelsen

Umeå kommun
Kommunfullmäktige

Sammanträdesprotokoll
2020-01-27

Stiftelsen Arboretum Norr
Umeå Folkets hus
Mona Ståhl, lönesupport
Peter Bergman, kommunledningsstaben

§ 16

Diarienum: KS-2019/00212

Fyllnadsval: nämndeman i Umeå tingsrätt Elisabet Forssell (V)

Beslut

Kommunfullmäktige beslutar enligt förslag från valberedningen

att till nämndeman i Umeå tingsrätt för mandatperioden 2020-2023 utse Birgitta Stål (V).

Ärendebeskrivning

Elisabet Forssell (V) har på egen begäran entledigats från uppdraget som nämndeman i Umeå tingsrätt.

Beslutsunderlag

Tingsrättens beslut om entledigande.

Beredningsansvariga

Anna Holmstedt, nämndsekreterare

Beslutet ska skickas till

Birgitta Stål

Umeå tingsrätt

Mona Ståhl, lönesupport

§ 17

Diarienum: KS-2019/00212

Fyllnadsval: nämndeman i Umeå tingsrätt Christina Edblom (C)

Beslut

Kommunfullmäktige beslutar enligt förslag från valberedningen

att till nämndeman i Umeå tingsrätt för perioden 2020-2023 utse
förskolelärare Annika Andersson (C).

Ärendebeskrivning

Christina Edblom (C) har på egen begäran entledigats från uppdraget som
nämndeman i Umeå tingsrätt.

Beslutsunderlag

Tingsrättens beslut om entledigande.

Beredningsansvariga

Anna Holmstedt, nämndsekreterare

Beslutet ska skickas till

Tingsrätten

Annika Andersson

Mona Ståhl, lönesupport

§ 18

Diarienum: KS-2019/00958

Avsägelse: ledamot i kommunrevisionen Jan Bergström (MP)

Beslut

Kommunfullmäktige beslutar

att bevilja Jan Bergström (MP) begärt entledigande från uppdraget som ledamot i kommunrevisionen.

Ärendebeskrivning

Jan Bergström (MP) har begärt entledigande från uppdraget som ledamot i kommunrevisionen

Beslutsunderlag

Jan Bergströms avsägelse.

Beredningsansvariga

Anna Holmstedt, nämndsekreterare

Beslutet ska skickas till

Jan Bergström

Kommunrevisionen

Olov Häggström, kommunledningsstaben

Mona Ståhl, lönesupport

§ 19

Diarienummer: KS-2020/00017

Anmälningssärenden

Motioner

Motion 32/2019: Ändring i kommunfullmäktiges arbetsordning; Maja Westling (C). Diarienummer: KS-2019/01010

Motion 33/2019: Säkerställ LOV i Umeå – även i praktiken! Anders Ågren (M), Mattias Larsson (C), Peder Westerberg (L) och Veronica Kerr (KD)
Diarienummer: KS-2020/00097

Beslut Förvaltningsrätten i Umeå

Beslut 2020-01-15, mål nr 77-20

Överklagat beslut

Kommunfullmäktige i Umeå kommuns beslut den 16 december 2019, § 305

Saken

Antagande av detaljplan enligt plan- och bygglagen (2010:900), PBL; fråga om avvisning

Förvaltningsrättens avgörande

Förvaltningsrätten avvisar överklagandet.

Diarienummer: KS-2019/00645-13

Revisionsrapport

Granskning av lönepolitik och lönebildning. Diarienummer: KS-2020/00019.

Ej verkställda beslut

Äldrenämnden Socialtjänstlagen (SoL)

Individ- och familjenämnden Socialtjänstlagen (SoL)

Individ- och familjenämnden Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS).

Diarienummer: KS-2019/00019-8,9,10

Beslut

Nämnden för grundläggande IT-kapacitetstjänster Protokoll 2019-12-09, § 9 Kommunrevisorernas granskning av Nämnden för grundläggande it-kapacitetstjänster. Diarienummer: KS-2020/00007-22

§ 20

Diarienum: KS-2020/00055

Interpellation: Hur ska den pedagogiska undervisningen tillgodoses; Nasteho Osman Lander (V)**Beslut**

Efter ytterligare inlägg av Nasteho Osman Lander, Moa Brydsten, Anna-Karin Sjölander, Karl Larsson, Lena Riedl, Mattias Larsson, Anders Norqvist, Ellen Ström, Mattias Sehlstedt, Patrik Brännberg, Arvid Lundberg och Lasse Jacobson **beslutar kommunfullmäktige att avsluta överläggningen om interpellationen.**

Ärendebeskrivning

Efter medgivande av kommunfullmäktige ställer **Nasteho Osman Lander (V)** följande interpellation till för- och grundskolenämndens ordförande

Hur ska den pedagogiska undervisningen tillgodoses?

Umeå kommun står inför stora utmaningar gällande kompetensförsörjningen inom för- och grundskolan. Trots goda förutsättningar som universitetsstad har andelen förskolelärare i förskolorna minskat med 4 procent de senaste fyra åren, och fortsätter visa på en negativ trend. Även barnskötare blir allt svårare att anställa, och andelen tillsvidareanställd personal som saknar utbildning har ökat till 19 procent de senaste fem åren.

Kommunen har svårigheter med att behålla personaltätheten och samtidigt ha kvar ambitionen vad gäller undervisning. Ändå beslutade för- och grundskolenämnden den 28/11 2019 att försämra rådande norm; 62 procent förskolelärare och 38 procent barnskötare per förskola, till att det numera ska vara 50 procent av vardera. Förskolecheferna kommer därför hädanefter få finansiering för den nya normen 50/50 per förskola. Därmed tvingar nämnden fram en förflyttning av personal från de förskolor som i nuläget har fler än 50 procent förskolelärare. Socialdemokraterna med stöd av Miljöpartiet har därmed effektivt bidragit till att arbete som förskolelärare och barnskötare för Umeå kommun blivit mer oattraktivt på grund av en försämrad arbetsmiljö och möjlighet att säkerställa den

pedagogiska verksamheten inom förskolan. Denna ”omfördelning av personal” kallar Socialdemokraterna med stöd av samtliga partier utom Vänsterpartiet, ett sätt att öka likvärdigheten i förskolorna och behålla personaltätheten. Det är ett resonemang sprunget ur nedskärningskrav som de övriga partierna med Socialdemokraterna genomförde.

När det var tydligt att normförändringen skulle ske ville Vänsterpartiet att nämnden skulle möjliggöra det för barnskötare att utbilda sig till förskolelärare. Detta för att säkerställa kvalitén på den pedagogiska verksamheten, och för att möta behovet av kompetensförsörjningen. Tyvärr saknades det stöd från de övriga partierna, vilket gör att vi ställer nedanstående frågor.

Frågor till Moa Brydsten, ordförande i för- och grundskolenämnden:

- Vad har för- och grundskolenämndens ordförande för ambition gällande den pedagogiska undervisningen i förskolan?

- Hur ska den pedagogiska undervisningen tillgodoses?

- Har socialdemokraterna en plan för att möta behovet av kompetensförsörjning vad gäller förskolelärare?

Moa Brydsten (S), för- och grundskolenämndens ordförande lämnar följande skriftliga svar:

För- och grundskolenämnden agerar huvudman för kommunala förskolor i Umeå kommun. Det innebär att vi ska säkerställa att skollagen, läroplanen för förskolan och andra föreskrifter och bestämmelser för utbildningen efterlevs.

Enligt skollagen ska utbildningen vara likvärdig oavsett var i landet den anordnas. Den ska ta hänsyn till barns olika förutsättningar och behov och anpassas till alla barn i förskolan.

För att på bästa sätt kunna leva upp till detta har för- och grundskolenämnden i sin uppdragsplan beslutat om ett uppdrag att revidera nuvarande resursfördelningsmodell till förskolan, likt nämnden nyligen gjort för grundskolan och fritidshemmen. Ett första steg togs i

samband med nämndens budgetbeslut i november, vilket interpellanten hänvisar till.

Nämndens budgetbeslut innebär en justering i nuvarande resursfördelning till förskolan, där den så kallade lönefaktorn tas bort. Syftet är att bibehålla personaltätheten i förskolan. Det sker genom att successivt förändra fördelningen mellan förskollärare och barnskötare, andelen förskollärare minskas till förmån för behöriga barnskötare. Från 2021 kommer resursfördelningen ske med en personalsammansättning på 50 % förskollärare och 50 % barnskötare. Dagens nivå är ca 62 % förskollärare och 38 % barnskötare, men det ser väldigt olika ut på olika förskolor, vilket möjliggjordes av tidigare modell. För att skapa förutsättningar för omställningen ska resurstilldelningen minskas gradvis under två år.

Med ny fördelningsmodell som styr personalsammansättningen kan kommunen bibehålla personaltätheten och öka likvärdigheten mellan förskolor. Det finns två behöriga yrkeskategorier, förskollärare och barnskötare. Med tanke på rekryteringsbehoven och de ökade antalet barn i verksamheten, där vi inom förskolan ser en ökning med ca 1300 barn fram till 2029, är det fortsatt viktigt att säkerställa att vi har behörig personal i förskolan. Därför är ett prioriterat område att säkerställa kompetensförsörjningen, samtidigt som vi går mot en nationell kompetensbrist.

Det är tråkigt att kommunen och nämnden behöver göra effektiviseringar, men det beslut nämnden har fattat innebär att personaltätheten kan bibehållas. En bibehållen personaltäthet prioriterades för barnens skull. Det finns två behöriga personalkategorier i förskolan och båda fyller en viktig roll för att ge barnen en trygg och utvecklande förskoletid. Det vi behöver göra är att förtydliga skillnaderna i de olika uppdragen. En förskolelärare är högskoleutbildad och har ett pedagogiskt ansvar enligt läroplanen för förskolan, då ska arbetet anpassas efter detta uppdrag. Barnskötare har en utbildning som kommunen ansvarar för, vilket innebär att vi kan påverka hur många som utbildas. Arbetet med att förtydliga de olika uppdragen har redan påbörjats och jag ser fram emot att det tydliggörs.

Beslutet att ta bort lönefaktorn var nödvändigt för att kunna leva upp till ambitionen att fördela resurser likvärdigt och utifrån barnens behov. Idag har vi populära förskolor med 100% förskolelärare och andra som inte får tag i förskolelärare. Det är inte okej att inom kommunen ha denna sneda fördelning av våra resurser. Där behoven är som störst ska resurserna också vara större, men så ser det tyvärr inte ut idag, bland annat på grund av lönefaktorn. Jag och mitt parti kommer kämpa för en ökad jämlikhet och en förskola där resurserna fördelas efter behov.

Nedan redovisas några exempel på insatser kommunen genomför för att säkerställa långsiktiga kompetensförsörjningen i enighet med nämndens fastställda kompetensförsörjningsplan.

- Vikten av att säkerställa en **god arbetsmiljö** inom förskolans verksamheter - arbete med systematiskt arbetsmiljöarbete inklusive OSA (organisation, rutiner och arbetsätt).
- Utveckla process för korttidsanskaffning och poolverksamhet – fungerande rutiner på alla organisatoriska nivåer.
- Attrahera och marknadsföra Utbildningsförvaltningen och våra verksamheter.
- Kompetensutvecklingsinsatser:
 - Satsningar på att vidareutbilda redan anställda medarbetare pågår inom flera områden. I huvudsak med statsbidrag, men även resurser via kommunen.
 - Utbildade tillsvidareanställda barnskötare erbjuds utbildning till barnskötare via Hermods. Detta i syfte att uppmuntra till högre kvalitet i våra verksamheter. Vissa av dessa kan kanske på sikt uppmuntras att söka vidare till förskollärare.
 - Information till elever på gymnasieutbildningen barn och fritid genomförs i syfte att uppmuntra till att söka inriktningen mot barnskötare genomförs. Även Bemanningscentrum har bidragit i dessa insatser. En ökning av antalet som söker inriktningen har skett de senaste fyra åren.
- Lärlingsutbildning - Arbete har inletts mellan gymnasieskola och förskolans verksamhet i syfte att erbjuda lärlingseleverna attraktiva villkor för arbete inom förskolan.
- Arbetsintegrerad förskollärarytbildning - Inledande dialoger har startats kring arbetsintegrerad utbildning för förskollärare, men

dessa utvecklingsprocesser är långsiktiga och beroende av andra aktörer.

- Utveckla VFU-organisation – ett viktigt kompetensförsörjningsområde. Möjlighet att rusta och introducera blivande medarbetare att stanna i våra verksamheter.
- Introduktion – nya medarbetare ska erbjudas stöd i samband med sin anställning. Introduktion är viktigt för att säkerställa att fler inom förskolans och skolans yrkesgrupper vill stanna. Det ger förutsättningar för en trygghet och stabilitet i profession och kollegium.

Karriärvägar och långsiktig lönestrategi – arbete och utbildning ska löna sig. I Utbildningsförvaltningen ska det finnas utvecklingsmöjligheter för våra medarbetare. Lönesättning ska hanteras på ett likvärdigt sätt oavsett skolområde eller enhet.

De som utbildar/vidareutbildar sig ska kunna se fram emot en högre löneutveckling i jämförelse med de som inte utbildar/vidareutbildar sig.

§ 21

Diarienum: KS-2020/00057

Interpellation: Program för uppföljning och insyn av verksamhet; Veronica Kerr (KD)**Beslut**

Efter ytterligare inlägg av Veronica Kerr, Hans Lindberg, Åsa Bäckström, Carin Nilsson, Ulrika Edman, Jan Hägglund, Anders Ågren och Lasse Jacobson **beslutar kommunfullmäktige att avsluta överläggningen om interpellationen.**

Ärendebeskrivning

Efter medgivande av kommunfullmäktige ställer **Veronica Kerr (KD)** följande interpellation till kommunstyrelsens ordförande.

Program för uppföljning och insyn av verksamhet

I juni 2019 lämnade vi kristdemokrater in en motion om att fullmäktige ska anta ett program för uppföljning för sådana kommunala angelägenheter som utförs av privata utförare enligt Kommunallagens 5 kap 3§. Syftet med förändringen i KL var att förbättra uppföljning och kontroll av privata utförare, öka allmänhetens insyn samt stimulera till ett strategiskt förhållningssätt när privata utförare anlitas.

Uppföljningen görs som kontroll av att ett uppdrag utförs i enlighet med uppdragsbeskrivningar, förfrågningsunderlag, anbud och avtal samt att det är ett led i att utveckla verksamheten för nya och förbättrade tjänster. En god uppföljning av tagna beslut ger bättre kontroll och kommer även vara kostnadsbesparande. Kort sagt, vi vet bättre vad vi får för pengarna.

I kommunrevisionens granskning av kvalitetsuppföljning inom äldreomsorgen (augusti 2019) uppmanas äldrenämnden att **"säkerställa att det sker en tillräcklig och likvärdig rapportering och uppföljning avseende kvaliteten i all verksamhet, oavsett utförare."** Kommunstyrelsen uppmanas också att **"tillse att ett program för privata utförare tas fram i enlighet med Kommunallagen 5 kap 3§ för fastställande av fullmäktige"**. Det mest anmärkningsvärda är att äldrenämnden inte tar del av

granskningen förrän nu i januari. Uppmaningen från revisionen till kommunstyrelsen har varken behandlats i kommunstyrelsen eller kommit alla KS ledamöter till känna.

Utifrån detta vill jag ställa följande frågor till kommunstyrelsens ordförande;

- Varför följer inte Umeå kommun Kommunallagen?
- När kan vi förvänta oss att kommunfullmäktige får besluta om ett program för uppföljning och insyn enligt Kommunallagens 5 kap?
- Kan du tänka dig att i programmet för uppföljning och insyn av verksamhet även inkludera verksamhet som bedrivs i egen regi?

Hans Lindberg (S), kommunstyrelsens ordförande lämnar följande skriftliga svar:

Veronica Kerr har i sin interpellation ställt tre frågor till mig som jag avser besvara i tur och ordning.

Vad gäller Veronica Kerrs första fråga kan följande sägas.

Umeå kommun följer och lever upp till lagstiftarens intentioner. Men det finns förbättringspotential, till exempel kommer det nu pågående arbetet kring strategisk avtalsförvaltning att leda till förbättrad avtalsuppföljning. Äldrenämnden och Individ- och familjenämnden har ett pågående arbete för att förbättra kvalitetsuppföljning och dialog med externa utförare med mera. Många av pusselbitarna finns på plats. Det enda som saknas är formalia i form av ett av kommunfullmäktige fastställt program.

Vad gäller den andra frågan om när kommunfullmäktige får besluta om ett program för uppföljning och insyn enligt kommunallagen så är svaret att så kommer att ske senast efter sommaren. En arbetsgrupp är tillsatt och omvärldsbevakning är initierad för att undersöka hur andra kommuner gått tillväga för att tillgodose lagkravet. Även om alla kommuner omfattas av lagkravet så finns det skillnader i ambitionsnivå och förhållningsätt mellan olika kommuner.

I sin tredje fråga undrar Veronica Kerr om jag kan tänka mig att i programmet för uppföljning och insyn av verksamhet även inkludera verksamhet som bedrivs i egen regi. Mitt svar är att detta är något vi får titta närmre på när programmet har arbetats fram. Likvärdiga villkor bör gälla för alla utförare, sen är det så att uppföljning, rapportering, insyn med mera konkretiseras i ingångna avtal och vid upphandling eller certifiering. Om vi är alltför rigorösa riskerar vi få motsatt effekt till det vi vill uppnå. Uppföljning och rapportering kan vara bra men det får inte ske på sådant sätt att det tar tid och fokus från brukarna. Men som sagt, detta är något vi får titta på vidare när programmet arbetas fram.

§ 22

Diarienum: KS-2020/00059

Interpellation: Kostnader för tillstånd inom vattenskyddsområdet; Mattias Larsson (C)

Beslut

Efter ytterligare inlägg av Mattias Larsson, Andreas Sjögren, Åsa Bäckström och Stefan Nordström **beslutar kommunfullmäktige att avsluta överläggningen om interpellationen.**

Ärendebeskrivning

Efter medgivande av kommunfullmäktige ställer **Mattias Larsson (C)** följande interpellation till miljö- och hälsoskyddsnämndens ordförande.

Kostnader för tillstånd inom vattenskyddsområdet

När kommunfullmäktige i januari 2016 beslutade om inrättande av Vindelälvsåsens vattenskyddsområde och tillhörande skyddsföreskrifter yrkade jag på att kommunen skulle:

- Undersöka om det är möjligt att reducera kostnaden för de tillstånd och/eller dispensansökningar som kan bli nödvändiga för de boende inom vattenskyddsområdet.

- Samt i övrigt uppdra till UMEVA och den kommunala förvaltningen att initiera en dialog med de boende inom området för att hitta förslag på praktiska lösningar för att inte skapa onödigt krångel i vardagen.

Yrkanden som bifölls av kommunfullmäktige. Skälet till dessa yrkanden var att vi (Umeå kommun) inte skulle i onödan göra det dyrare och krångligare för de som bor inom området.

Nu har det visat sig att om man bedriver viss verksamhet inom vattenskyddsområdet exempelvis skogsbruk så måste man ansöka om tillstånd för detta och då debiteras man en tillsynsavgift för detta. Givetvis måste all tillsyn och alla tillstånd finansieras, och det är i de allra flesta fall

så att det är helt rätt och riktigt att det är den som vill göra en åtgärd som ansöker om den och också får betala för detta.

Och givetvis så är ansökningar och tillstånd en naturlig del i skyddsföreskrifterna.

Men i fallet med vattenskyddsområdet så är läget lite speciellt. De som bor inom området får ju begränsningar i sina möjligheter beroende på att vi som har kommunalt vatten skall skyddas. Dessutom är det många i området som inte har kommunalt vatten själva.

Utifrån det resonemang som fördes i kommunfullmäktige när vattenskyddsområdet antogs och de beslut som blev fallet så frågar jag därför Andreas Sjögren:

1. Hur blev utfallet av de undersökningar som kommunen gjorde för att reducera kostnaderna?
2. Anser du att det är korrekt att dessa ansökningar skall bekostas av de som bor i området då det som föranleder ansökningen är ett beslut som tagits för att skydda en vattenförekomst som till absolut största del inte befinner sig inom skyddsområdet.

Andreas Sjögren (S), miljö- och hälsoskyddsnämndens ordförande lämnar följande skriftliga svar

Svar på fråga 1

Utfallet av dessa undersökningar kom fram till att det inte är möjligt att ytterligare reducera kostnader eller underlätta rådgivningen mer än vad som numera görs och har gjorts.

Hittills har vi vad vi vet inte hört något konkret exempel på att någon fått det krångligare inom vattenskyddsområdet, förutom att det för själva macken pågår ett dispensärende för oljecisternerna (som saknar sekundärskydd och som avses få sekundärskydd men behöver tid för att genomföra den åtgärden – åtgärder är här mycket tydligt motiverade utifrån skyddssynpunkt för vattenresursen och det har heller inte ifrågasatts). I övriga fall finns inte något avslag på tillståndsansökan och de

villkor som ställts upp har inte ifrågasatts i något fall vad vi vet. Vi som tillsynsmyndighet kommer alltid att debitera avgift för att täcka våra kostnader. Att reducera kostnaden för de 12 som ansökt om tillstånd 2016-2017 samt övriga tillstånd som inkommit därefter (ca12) anser vi inte vara möjligt med gällande föreskrifter. Tillstånd som ansöks har en taxa på 1004 kr/Tim gånger 3 timmar.

Svar på fråga 2

Jag anser att det är korrekt att ansökan betalas av den som ansöker helt i enlighet med fullmäktigebeslut från 2018 där vi enades om vad detta skäligen skall kosta. Detta gör jag utifrån följande resonemang.

Det som skyddas är vattenförekomsten och det område från vilket tillrinning sker till åsen. Ingen del av tillrinningsområdet ligger utanför skyddsområdet. Vad som betraktas som vattenförekomst kan kanske variera, det är möjligt att bara betrakta åsen som vattenförekomst eller både åsen och hela tillrinningsområdet, men i båda fallen finns de inom skyddsområdet.

Om människor som inte nyttjar vattenförekomsten skulle undantas från de begränsningar som finns i skyddsföreskrifterna blir det mycket konstiga konsekvenser. T ex skulle inte förbipasserande transporter med farligt gods behöva bry sig om att de passerade ett vattenskyddsområde och kunna åka på vilka vägar de ville istället för att ta de vägar som sådana transporter nu ska ta enligt de regler som finns. Entreprenörer som gör jobb inom området skulle heller inte behöva ta några hänsyn. Det är inte bara det vatten som kommer i kommunens vattennät som skyddas. Det är hela vattenresursen, som ju även nyttjas av boende i området för sina privata vattentäkter, som skyddas. Hela vattenförekomsten är en helhet och behöver skyddas som en helhet. Det är för allas som berörs av vattenförekomsten intresse som skyddet finns även om det så klart är mycket viktigt att ha ett skydd för vattenförsörjningen för de som finns på Vakins nät. Det finns i dagsläget ingen ersättning för denna vattenförekomst och därför är det mycket viktigt att det finns skyddsföreskrifter med vissa förbud, restriktioner och prövningsförfaranden.

§ 23

Diarienum: KS-2020/00074

Fråga: Utveckla området kring Lundabron; Peder Westerberg (L)**Beslut**

Efter ytterligare inlägg av Peder Westerberg och Lena Karlsson Engman **beslutar kommunfullmäktige att avsluta överläggningen om frågan.**

Ärendebeskrivning

Efter medgivande av kommunfullmäktige ställer **Peder Westerberg (L)** följande fråga till tekniska nämndens ordförande.

Finns det tankar att utveckla området kring Lundabron?

Nu när Lundabron är på plats så finns det stora förutsättningar att skapa ett fantastiskt rekreativt område kring Lundåkern och Bölesholmarna. Med tanke på att det också kommer att tillkomma många bostäder i närområdet, så behövs det också tillskapas ytor för aktiviteter i området.

Fråga till tekniska nämndens ordförande Lena Karlsson Engman (S)

Finns det tankar att utveckla området kring Lundabron?

Lena Karlsson Engman (S), tekniska nämndens ordförande svarar på frågan

Förutom det löpande underhåll som tekniska nämnden har av strandpromenaden så kommer närområdena till bron att färdigställas under våren. Anslutande vägar ska tillrättaläggas, och belysningen kommer också att kompletteras med några stolpar eftersom belysningen idag inte når ända fram till bron. Vi kommer också att behöva förhålla oss till att det rör sig fler människor och hundar i området, vilket medför ett högre tryck och slitage på marker och anläggningar. Det kommer kompletteras med fler sopkärl och hundlatriner.

§ 24

Diarienum: KS-2020/00089

**Fråga: Beredskap för övertag av
hemtjänstverksamhet; Veronica Kerr (KD)****Beslut**

Efter ytterligare inlägg av Veronica Kerr och Carin Nilsson **beslutar kommunfullmäktige att avsluta överläggningen om frågan.**

Ärendebeskrivning

Efter medgivande av kommunfullmäktige ställer **Veronica Kerr (KD)** följande fråga till äldre nämndens ordförande.

Beredskap för övertag av hemtjänstverksamhet

I november beslutade äldre nämnden och individ- och familjenämnden om ett nytt förfrågningsunderlag för upphandling av hemtjänst enligt LOV (Lagen om valfrihet). Förfrågningsunderlaget börjar gälla fr o m 1 maj 2020, men har blivit hårt kritiserat direkt från dag ett. Umeå har sedan flera år tillbaka Sveriges lägsta hemtjänstersättning, men det nya underlaget visar att det sammantaget ger än mindre ersättning jämfört med dagens avtal. Detta ger orimliga villkor för hemtjänstutförare i synnerhet som vi vet att kommunens egna verksamhet får 100 kr mer/ timme jämfört med externa utförare.

Det nya förfrågningsunderlaget har inte börjat att gälla, men redan nu talas det om verksamheter som kommer att lägga ned. IVO (Inspektionen för Vård och Omsorg) ifrågasätter hur företag med röda siffror kan bedriva verksamhet och banker nekar lån till företag med svältersättning från Umeå kommun. Risker för att hemtjänstföretag läggs ner har aldrig varit större samtidigt som äldre nämndens inriktning är att äldre ska kunna bo hemma så länge som möjligt.

Om äldre nämnden omöjliggör för externa hemtjänstföretag att bedriva verksamhet försvinner den valfrihet som kommunfullmäktige i januari 2019 beslutade om ska finnas kvar och vi vet med all säkerhet att kostnaderna för hemtjänsten kommer att öka.

Med anledning av detta ställer jag följande fråga:

Eftersom kommunens anorektiska ersättningsystem till externa hemtjänstföretag nu hotar driva fram en våg av nedlagda företag i kommunen, frågar jag hur kommunens beredskap ser ut om så blir fallet?

Carin Nilsson (S), äldrenämndens ordförande svarar på frågan.

Utifrån äldrenämndens och individ- och familjenämndens beslut finns nu det nya förfrågningsunderlaget ute för anbud från intresserade företag. Anbudsprocessen har precis startat och det är för tidigt att spekulera i hur många företag som kommer att visa intresse för att bedriva hemtjänstverksamhet i Umeå. Det nya avtalet gäller från den 1 maj 2020 och först därefter går det att säga hur många företag det finns för kommuninvånarna att välja emellan inom LOV-systemet i hemtjänsten. Om ett företag väljer att inte fortsätta som utförare kommer per automatik deras kunder att få en kontakt med biståndshandläggare för att göra ett nytt val bland de godkända externa utförarna eller kommunens egen hemtjänst. Kommunens egen hemtjänst inom äldreomsorgen har knappt 50 % av brukarna inom hemtjänsten och finns etablerad i hela kommunen till skillnad från många av de externa företagen och kan och ska ta emot brukare med kort varsel. Jag ser dock inget behov av att spekulera hur många av de företag som väljer att fortsätta som utförare, eller för den delen kommer in i det nya avtalet. Jag är övertygad om att Umeås valfrihetssystem inom hemtjänsten kommer att kvarstå med stor variation av utförare med olika inriktningar och företrädesvis lokala aktörer för våra äldre kommuninvånare att välja emellan.